ALBANIA

IV | MARS XXX | NUM. II
IV | XXX MARS | NUM. II

Vija é urte.

TDHÉTARET ndjéjne trishtim te math duké shikuar sé, mé aqe mundimé, mé aqe vulhnése te mire, nuk é sualhme êdhé kombesine tone n' ate bashkim te forte pa te cilin s' kémi kurhe per te vajtur mbare. Thone : « Vertét Shqipetaret sot per sot zune te kéne ñe te pambajtur per ghuhen tone ; vertét, ata me te ftohtet zune te sé eshte névoje t' i fryjme ghalhim kombit ; vertét dalin libra é te ıma, ne te cilat kombi mori shijé é pa te cilat nuk jéton dot mpas ; vertét, ne ñe fjale, punet ndryshuan ne ca vjét é siper, é kush nuk esht ér s' mundét te mohoje qe sot per sot shume Shqipetarevé u dighet a per perparimin é atdhéut. Po, mé ghith keto, nuk kémi êdhé lumtimin him ñe bashkim te vertét é te forte. Sot, si dié, féja – ne vent qe te jéte ñe qi, me téper é mire ketu é me pak é mir aty, i goditi sicilitdo per te e zemren é véte té Pérendia – eshte nder né ñe shkak per t' u-larguar tjaterit, per te mohuar prindesine é ñe ghakut qi rhjédh nder déjte Shqipetaret qe i ka vene ne ghume é i mban te tjétur padija, tyré, misuri i ghélber i maghistarevé te huaj. Por édhé nder atdhé- jéte bashkim, aty eshte trishtimi per zemerat tona. Nuk thomi sé mosbashkim per shkak féje, sé lumtisht atdhétaret é kane mendjén ere per te kuptuar sé ndryshimi i févé s' ka psé t' a ndale bashki- etar qi eshte per te mire te te ghithevé é qi, mé shume te tjéra, ka nım édhé člirimin é lartesimin é mekembesvé te fése ; por u mungon arevé bashkimi ne vije te punes kombetaré : shkurt, s' kane ñe loinie etaré (politique nationale).»

sé s' di č' pune te tuteshma nghasin ne keto visé, é č' te keqia te patheneshma, č' ghaqé te pafajshema dérdhén ne kete qytét ; ka dale téper i ri nga Turqia, é perandaj s' i di te ghitha keto.»

Fal-m' a fajin, o béj, po s' jam aq i paditur sa dukét ne te ligat qi hélmojne boten n' ato visé andéj ; é di édhé me téper sé si eshte jéta ne Stambolh. É di sé ne shtepite, flasin mé ze te uñet, é, kur bién te fléne, ata me te pafajshmet dridhén sé mos i zghojne per ne burg, a, pa pyétur, per .... ghétke. Ne ruget, ñ' a dy véta te bién kurdo é kudo mprapa é ajo m' é vogela fjale é pamatur eshte humbja tendé. Ndodhén disa visé ku, nat' é dite, mé ato me te tuteshmat holhimé, pervelojn é perdrédhin mishin é te pafajshmevé. Kur hyn ne ghélhetorét, ké frike te hash péshk, sé mos i ghésh ne bark mish ñériu te kalbur é mos hélmohésh...

Te ghitha keto, é nuk vétem keto, i di fort mire. Po, béso-me, o béj i i ndérshem, s' eshte pun' é urte per kombesine shqipetaré te kujdésémi per č' ben guvérna, é me téper č' ben ne Stambolh. Qelhimi i atdhétarevé shqipetare s' eshte te keshilhojne, te qertojne é te ndréqin Turqine, po te lulezojne Shqiperin' é tyré. Nuke vétem s' kémi déture, po s' kémi as te dréqte, te behémi udherhefyesit é Turqvé. Kur i flasim Turqise, mundim é duhet t' a pyésim per č' aresyé é leshon Shqiperine n' ate dite – é kete i a kémi thene pa pushuar, – po nuk na hyn ne pune t' i kerkojme numerim (hésap) per č' nghét n' anet é Bosforit é me larg. Si ñérez, munt te na viñe kéq é te na qaje zemera per te 300 000 Arménet é thérur ; si Shqipetare, duhét te pushojme. S' jémi, si ata trima te pralhavé te motshma, te lindur per te ndare dréqtesin' é miresine me te kater anet é Turqise.

Bashkimi munt é duhét te mbarohét me ñe tjater mendim. Eshte névoje te perpiqén atdhétaret é vertéte te largojne cmirin nga zemera é tyré é te qasén me téper ñeri tjaterit. Cmir i turpeshm, te cilin te paken te perpiqémi t' a mpshéhim, sé eshte nga ata cmiré qi é čndérojne ñe burh te mentshem. Jane disa Shqipetare qi silhén si te vertéte kendéze, é zemerohén po sa ze te kendoñe *kokorikooo* ndoñe tjater sé ata. Mjérisht, ne Shqiperi ka pake pula. Shqipetaret jane te ghithe kendéze. Qe te flasim me kulhuar, Shqipetaret, duké ndéruar fort mendjén édhé sherbimtaret é atdhéut é duké i vene véshin [illegible]-ndés fjales qi dél préj č' do gojes me te pervuajtur, s' duan as kane dashur [illegible] ñé-i qi dél é thrét : « Une jam ! ». Historia é Shqiperise s' eshte [illegible]-rtétimi i kesaj qe thomi.